

Преглед на международната среда към м. април 2022 г.

През м. февруари 2022 г. курсът на акциите на световните пазари бе с различна динамика. Войната между Русия и Украйна продължи. Европейският съюз, САЩ и други страни въведоха забрана на достъпа на почти всички руски финансови институции до международната система за парични преводи SWIFT, като блокираха задгранични ѝ резерви на стойност 350 млрд. щ. долара. В резултат на това, Международният валутен фонд обяви, че има вероятност Русия да обяви неизпълнение по външния си дълг. Европейската централна банка понижи покупките по програмата APP (Asset purchase programmes) вследствие на високите цени на петрола, ускоряващата се инфлация и продължаващата война в Украйна. Европейската комисия подаде жалба до Световната търговска организация относно използването на британски части във вятърните паркове на Обединеното кралство. През м. март 2022 г., годишният темп на инфлация в Турция се повиши до 61.1%.

Еврозона

Брутният вътрешен продукт (БВП) нарасна през четвъртото тримесечие на 2021 г., до 4.6% спрямо 3.9% през предходното.

Очаква се годишната инфлация в еврозоната да се увеличи до 7.5% през м. март 2022 г. спрямо 5.9% през м. февруари, с основни компоненти индексът на енергията, следван от този на храната, алкохола и тютюна.

Сезонно коригираната безработица в еврозоната (EA19) се понижи минимално, до 6.8% през м. февруари 2022 г. спрямо м. януари. За същия период, по данни на Евростат, безработните са 11.2 млн. души, което е със 181 хил. по-малко.

САЩ

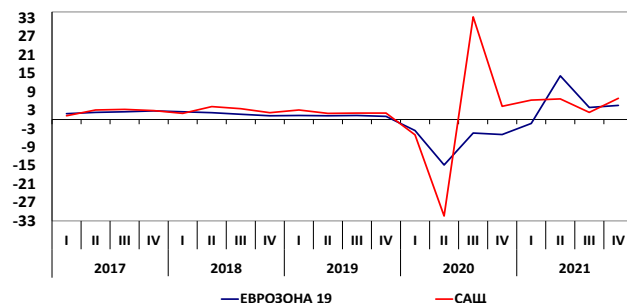
Според „третата“ оценка на американското Бюро за икономически анализи, през четвъртото тримесечие на 2021 г., БВП нарасна до 6.9% спрямо 2.3% през предходното. Понижението на реалния БВП отразява спад на разходите за лично потребление и износа.

Индексът на потребителските цени се увеличи до 8.5% през м. март спрямо 7.9% през м. февруари 2022 г., с водещи индекси на енергията, на наемите и на храната. Това е

най-високата инфлация за последните 40 години.

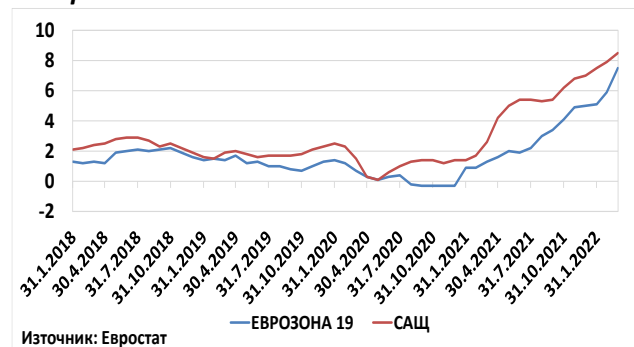
Равнището на безработицата се понижи леко до 3.6% през м. март 2022 г. спрямо предходния месец. Броят на безработните спадна до 6 млн. души.

Графика 1. Реален БВП, % г/г; Еврозона(19), САЩ

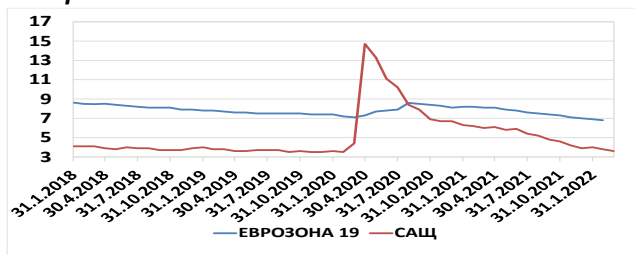
Източник: Евростат

Графика 2. Инфлация, % г/г; Еврозона (19), САЩ

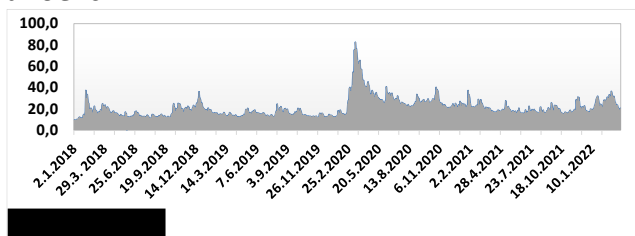
Източник: Евростат

Графика 3. Безработица, %; Еврозопа (19), САЩ

През м. март Volatility Index Futures (VIX) - индекс, който показва пазарните очаквания за волатилността в близко бъдеще, се понижи с -38.3%, до 20.6 пункта. От началото на 2022 г. индексът нарасна с 23.9%.

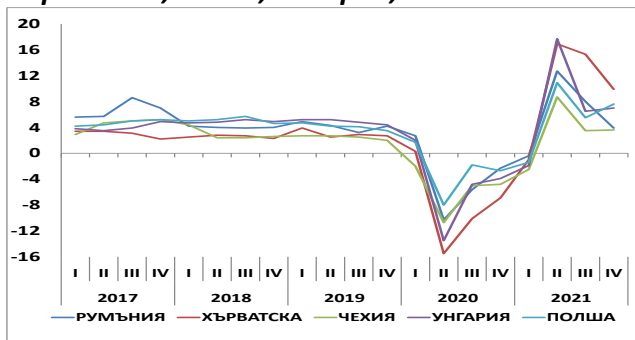
Графика 4. Volatility Index Futures (VIX) индекс

Централна и Източна Европа (ЦИЕ)

Анализирани са страните: Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария и Полша, чието развитие на икономиките е съпоставимо с българската икономика.

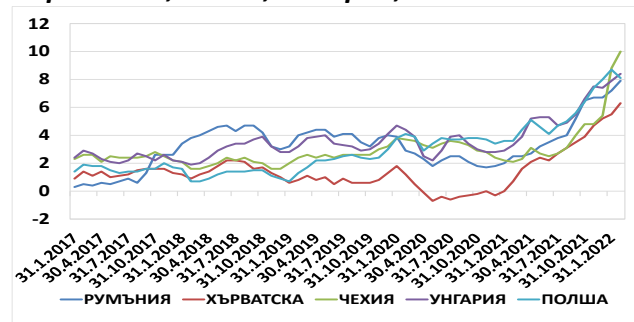
Графика 5. Реален БВП, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

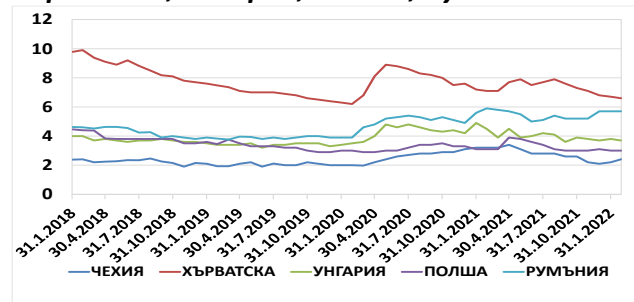
Ръстът на БВП на Румъния се забави до 3.9% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 8% през предходното. БВП на Хърватска спадна до 9.9% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 15.3% през третото. Ръстът на БВП на Чехия се ускори

минимално до 3.6% за същия период. Ръстът на БВП на Унгария се увеличи до 7% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 6.5% през третото. Ръстът на БВП на Полша се ускори до 7.6% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 5.5% през предходното.

Графика 6. Инфлация, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

Графика 7. Безработица, %; Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния

Чехия: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 10% през м. февруари 2022 г. спрямо 8.8% през м. януари. Сезонно коригираната безработица бе със слаб ръст до 2.4% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се икономиката да се забави през първото тримесечие на тази година. Избухването на войната между Русия и Украйна доведе до спад на настроеността на потребителите, понижавайки частните разходи, като същевременно повиши цените на енергията и суровините, като се отрази негативно и на веригите за доставка на стоки. Бюджетът за 2022 г., който цели да намали фискалния дефицит, бе одобрен през м. март. Значителният приток на украински бежанци и повишените цени на енергията и разходите за отбрана може да наложат увеличаване на разходите.

Унгария: Годишният темп на инфлацията се повиши до 8.4% през м. февруари 2022 г. спрямо 7.9% през м. януари. Безработицата се понижи минимално до 3.7% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се забавяне на икономиката през първото тримесечие на 2022 г. Покачващият се инфлационен натиск се отрази негативно на домакинствата, въпреки че извънредните държавни трансфери подкрепиха разходите на потребителите, но увеличиха дефицита. Войната в Украйна доведе до покачване на цените на енергията и храните, като понижи потребителските настроения, което се отрази на икономиката.

Унгарската централна банка повиши основния лихвен процент до 4.4% от 3.4%.

Полша: Годишният темп на инфлацията спадна до 8.1% през м. февруари 2022 г. спрямо 8.7% през м. януари. Сезонно коригираната безработица остана без промяна на 3% през м. февруари 2022 г.

Бизнес доверието и индексите за покупка на мениджърите (PMI) спаднаха, а доверието на потребителите се понижи, вследствие ръст на цените на енергията и суровините, нарушени вериги за доставки и др. В края на м. март правителството експулсира руски дипломати и забрани вноса на руски въглища в знак на повишено напрежение. Има вероятност ЕС да одобри плана за възстановяване на страната, което ще подпомогне държавните разходи за значителните бежански потоци от Украйна.

Румъния: Годишният темп на инфлацията се увеличи до 7.9% през м. февруари 2022 г. спрямо 7.2% през м. януари. Сезонно коригираната безработица остана стабилна при 5.7% през м. февруари 2022 г.

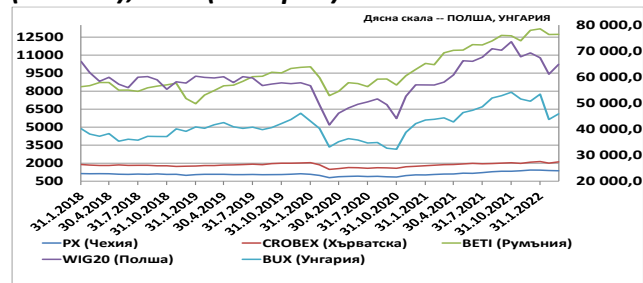
Икономическите настроения останаха високи през м. март, вследствие държавната подкрепа за енергийните сметки на домакинствата и МСП, като тази мярка бе удължена до март 2023 г., с цел подкрепа на частното потребление. Отмениха се ограниченията за Covid-19, което се отрази

позитивно на икономическата активност. Инфлацията продължи да расте, поради нарастващите световни цени на суровините. Румъния прие около 600 000 украински бежанци, което води до по-високи публични разходи. Правительство одобри поставяне на таван на цените на електроенергията и газа за срок от една година както за битовите така и за индустриалните потребители.

Хърватия: Годишният темп на инфлацията се повиши до 6.3% през м. февруари 2022 г. спрямо 5.5% през м. януари. Сезонно коригираната безработица се понижи минимално до 6.6% през м. февруари 2022 г. спрямо предходния месец.

Очаква се да се намали активността през първото тримесечие на годината. Ръстът на промишленото производство отслабна. Повисокото ниво на безработица и нарастващата инфлация, съчетано с влошаването на потребителските настроения се отразяват негативно на разходите на домакинствата.

Графика 8. Индекси – ЦИЕ, РХ (Прага), CROBEX (Хърватска), BETI (Румъния), WIG20 (Полша), BUX (Унгария)

Други държави

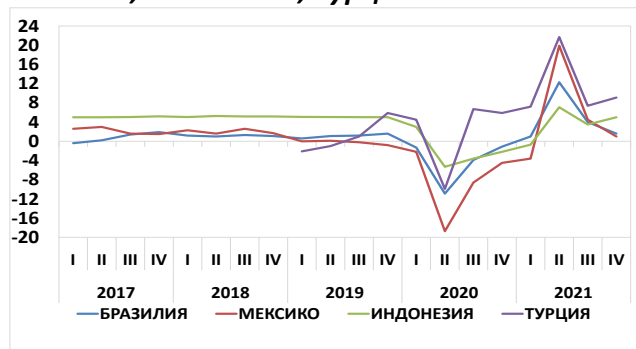
Анализирани са страните: Турция (поради съседното ѝ географско местоположение), Бразилия, Мексико, Индонезия (предвид наличието на големи експозиции в ценни книжа на поднадзорни на КФН лица).

Турция: Годишният темп на инфлация се повиши до 61.1% през м. март 2022 г. спрямо 54.4% през м. февруари. Сезонно коригираната безработица спадна до 10.7%

през февруари 2022 г. спрямо 11.2% през м. януари.

Очаква се икономическият растеж да се забави. Продажбите на дребно намаляха, а потребителските настроения останаха песимистични. Турция е нетен вносител на енергия, а покачването на цената ѝ ще доведе до допълнително повишаване на потребителските цени.

Графика 9. Реален БВП, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за БВП на Турция са от първо тримесечие на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

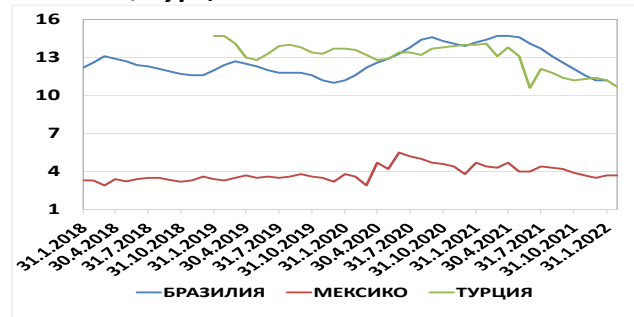
Ръстът на БВП на Бразилия се забави до 1.6% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 4% през третото. БВП на Мексико спадна до 1% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 4.5% през предходното. Ръстът на БВП на Индонезия се повиши до 5% спрямо 3.5% за същия период. БВП на Турция нарасна до 9.1% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо 7.4% през третото. Спадът в ръстовете на БВП е вследствие забавената икономическа активност и продължаващото разпространението на Covid-19.

Графика 10. Инфлация, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за инфлация на Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Графика 11. Безработица, %; Бразилия, Мексико, Турция

* Първите данни за безработица на Турция са началото на 2019 г. от периода на първоначалното включване в анализа

Бразилия: Годишният темп на инфлацията се повиши до 11.3% през м. март 2022 г. спрямо 10.5% през м. февруари. Сезонно коригираната безработица остана без промяна при 11.2% през м. януари 2022 г.

Очаква се икономическият растеж да се забави. Икономическа активност се сви, а производственият PMI намаля. Освен това лошите настроения сред фирмите вероятно са задържали инвестициите. Потребителите останаха песимистични, при високия ценови натиск. Конгресът прие законопроект за намаляване на данъците върху горивата, за да успокои рязкото покачване на разходите за гориво, въпреки че ще намали приходите от данъци. Президентът Болсонаро представи пакет от социални разходи на стойност 32.4 млрд. щ. долара, насочен към хората с ниски и средни доходи.

Мексико: Годишният темп на инфлацията се повиши леко до 7.5% през м. март 2022 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица остана стабилна при 3.7% през м. февруари 2022 г.

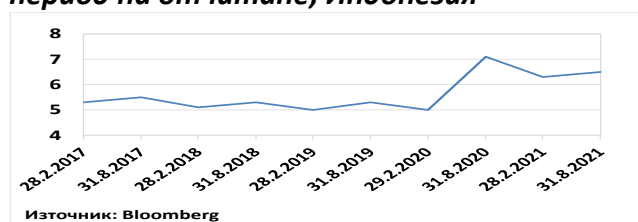
Очаква се икономическата активност да нарасне, подпомогната от по-силната автомобилна индустрия и отслабващото въздействие на миналогодишната забрана за аутсорсинг на труда в сектора на услугите. Увеличи се индексът PMI в производството и услугите. Паричните преводи от чужбина продължиха да нарастват, което се отразява положително на частното потребление.

Мексиканската централна банка повиши основния лихвен процент до 6.5% от 6%.

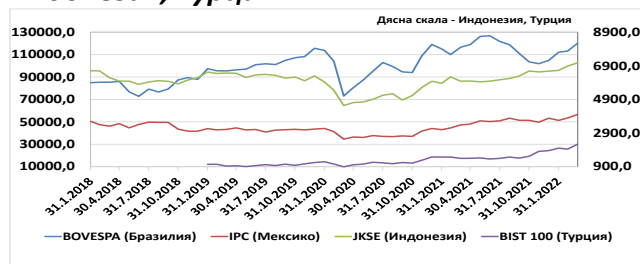
Индонезия: Годишният темп на инфлация се повиши до 2.6% през м. март спрямо 2.1% през м. февруари 2022 г.

Очаква се икономиката да се забави, вследствие високия брой нови случаи на Covid-19. Доверието на потребителите спадна, също както и производственият PMI, поради по-бавния растеж на новите поръчки и продукцията, тъй като състоянието на общественото здравеопазване оказва голямо влияние върху потребителското търсене. Въпреки това стабилният външен сектор би трябвало донякъде да компенсира вътрешния спад в края на тримесечието: очаква се руската инвазия в Украйна да има благоприятен ефект върху основния износ на Индонезия – въглища, палмово масло и никел, поради нарастващите цени на суровините.

Графика 11-1. Безработица, %, 6 месечен период на отчитане; Индонезия

Графика 12. Индекси - Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

* Първите данни за Турция са от началото на 2019 г. от периода на първоначално включване в анализа

През м. март 2022 г. бразилският индекс на акции Bovespa се увеличи с 6.1% спрямо м. февруари, а мексиканският индекс IPS с 5.9%. Индонезийският индекс JKSE се повиши с 2.7%, а турският BIST100 нарасна с 14.8% за същия период.

Фактори с влияние на европейските финансови пазари

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

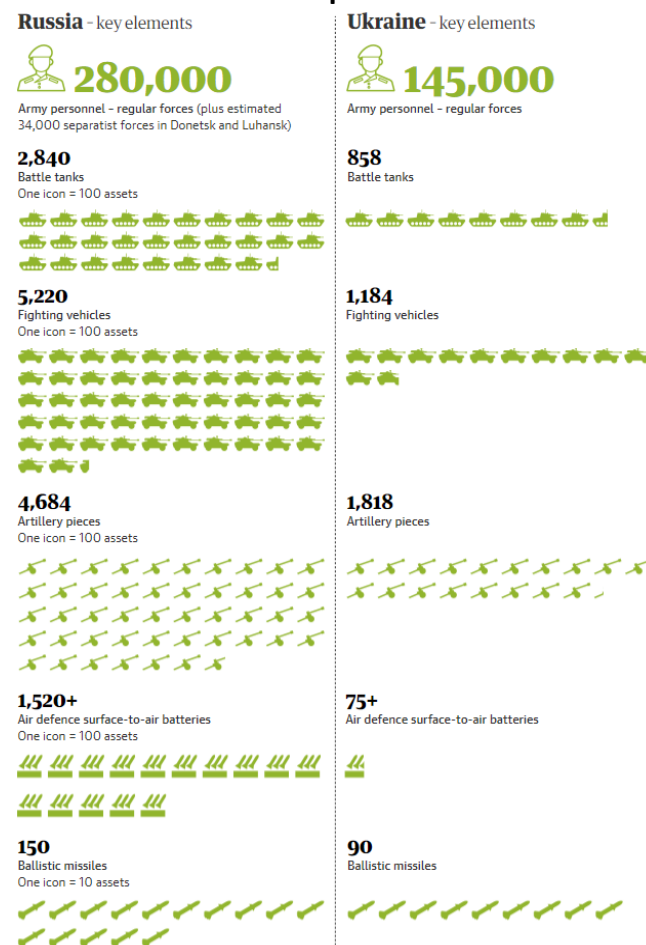
През м. март 2022 г., курсът на акциите на европейските пазари бе с различна динамика. Продължава действието на негативни фактори като войната в Украйна и високата инфлация.

Русия – Украйна

Москва поиска от Киев да прекрати военните си действия и да промени конституцията си, която да гарантира неутралитет, признаване на Кримския полуостров за руска територия, както и да признае Донецка и Луганска народни републики (проруските отцепнически образувания в Източна Украйна) за независими държави.

Броени дни след нахлуването на Русия в Украйна се направи оценка на силите въввлечени в конфликта.

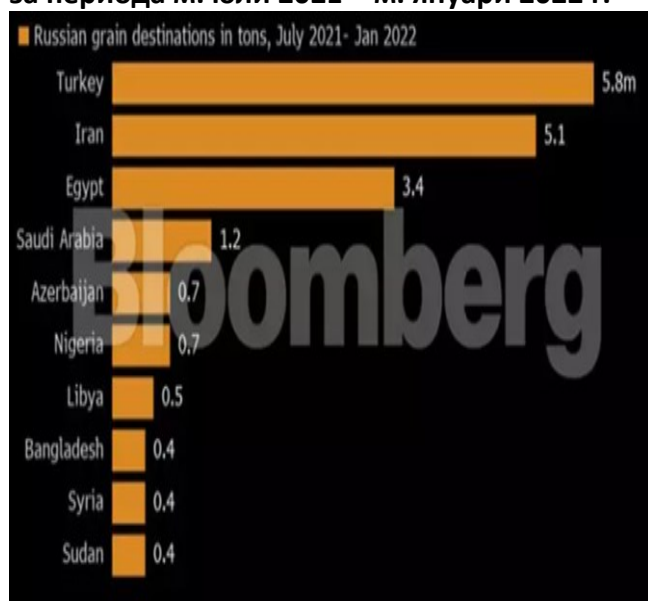
Основни сили на Русия и Украйна участващи във войната към м. март 2022 г.

Източник: International Institute for Strategic Studies, theguardian.com

Вижда се значителното превъзходство на Русия спрямо Украйна, както в броя на сухопътните войски (приблизително съотношение 2:1), така и в танкове (3:1), бойни машини (4:1) и др. Руските сили се борят с ожесточена украинска съпротива и логистични проблеми. Нахлуването на Русия в Украйна се отрази на основните световни пазари на зърнени храни, като страните, които разчитат на внос от региона, започнаха да търсят алтернативни доставки, което засили опасенията за глобалната инфлация на храни и световния глад. Войната се отрази на повече от една четвърт от световната търговия с пшеница и почти една пета от царевичата. Вносителите разглеждат възможности за закупуване от други места, а цените и на двете култури се повишиха значително.

Износ на Русия на зърнени култури по страни за периода м. юли 2021 – м. януари 2022 г.

Източник: Demetra, Rusagrotrans

Най-големите вносител на зърнени култури за периода са Турция с 5.8 млн. тона, следвана от Иран с 5.1 млн. тона и Египет с 3.4 млн. тона. При недостиг на зърно в някои от тези страни може да последват значителни социални вълнения на населението.

Връзка между ценовия индекс на храните и политическата нестабилност към м. март 2022 г.

Източник: FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations)

От графиката се вижда, че връзката между цените на храните и политическите вълнения е достигнала най-високото си ниво за последните 18 години – над 138 пункта. Сегашното ниво на цените на храните надминава пиковите, наблюдавани през 2011 (Арабската пролет) и 2008 г. (Финансовата криза). През финансовата криза индексът е бил около 120 пункта, а през Арабската пролет през 2011 г. е достигнал до 130 пункта. Продоволствената криза може да се усети в Северна Африка и Близкия изток, тъй като някои страни в региона са основни вносител на руски или украински храни.

ЕС - Русия

ЕС, САЩ и техните съюзници се споразумяха да изключат повечето руски банки от основната международна платежна система Swift. Активите на руската централна банка също бяха замразени, ограничавайки възможността на Русия за достъп до нейните задгранични резерви. Русия разчита на системата Swift за износа си на петрол и газ. Съвместните санкции са най-суровите мерки, наложени досега на Русия заради нейното нахлуване в Украйна. Според върховният представител на ЕС по външната политика и сигурността Жозеп Борел: „Европейците няма да заменят свободата си за газ. Показахме, че няма да пожертваме свободата за благосъстояние и напредък.“

Страни съхраняващи злато и валута на Централната банка на Руската Федерация към м. юни 2021 г.

Източник: Joeri Schasfoort, University of Groningen, Fortune

Русия има резерви за около 640 млрд. щ. долара, но над половината от тях са блокирани в други държави и практически страната няма достъп до тях. Резервите в евро са за над 207 млрд. щ. долара, резервите в долари са над 105 млрд., а резервите в злато са за над 139 млрд. щ. долара. Китай съхранява над 13% от тези резерви, Франция над 12%, а Япония 10%.

Освен блокиране на достъпа до Swift, редица страни забраниха и полети на гражданската авиация на Русия.

Страни забранили преминаването на руски гражданска авиация над територията си към началото на м. март 2022 г.

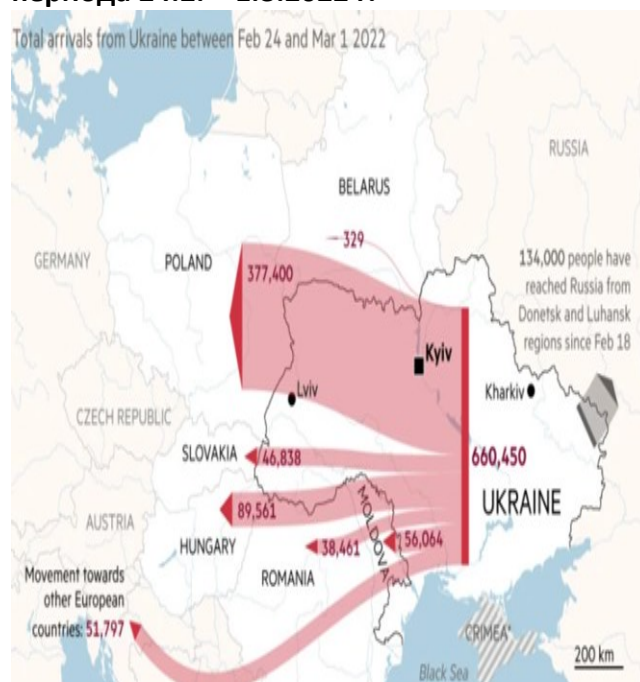
Източник: Bloomberg

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

36 страни, включително 27-те държави членки на ЕС, САЩ, Канада и др. са забранили преминаването на руски самолети. Русия е забранила техни полети над територията си в отговор.

За една седмица, от началото на войната от Украйна са емигрирали над 660 хил. души.

Маршрути на бежанците от Украйна в периода 24.2. – 1.3.2022 г.

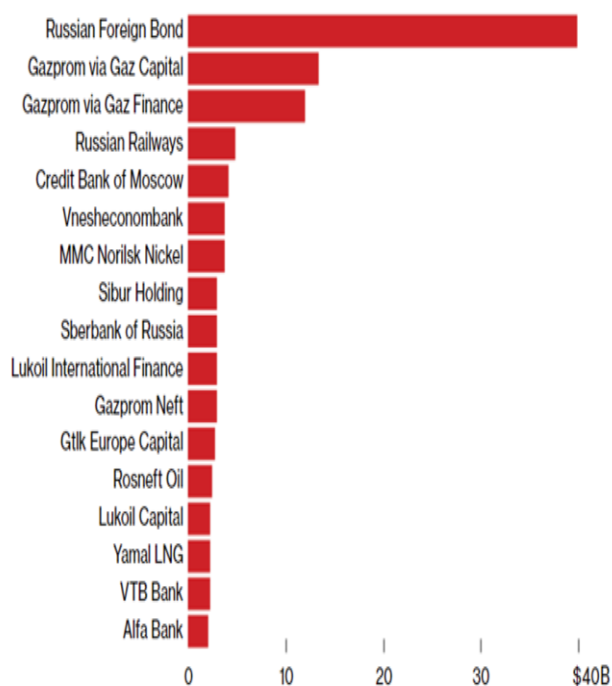

Източник: UN Refugee Agency

Най-голям е броят на бежанците в Полша (над 377 хил.), в Унгария (над 89 хил.) и Молдова (над 56 хил. души).

Международният валутен фонд (МВФ) обяви, че Русия може да обяви неизпълнение по външния си дълг, след като голяма част от валутните резерви на Москва бяха блокирани от западните санкции. Според управляващият директор на фонда Кристилина Георгиева: „Вече не смятаме дефолта на Русия за невероятен. Русия има пари да обслужва дълга си, но няма достъп до тях.“

Дългове на руското правителство и руски компании към чуждестранни партньори

Източник: Bloomberg

Дългове за над 150 млрд. щ. долара и лихвите по тях стоят за погасяване пред руското правителство и компании като Газпром, Лукойл, ВТБ Банк и др. Руските чуждестранни облигации са за 40 млрд. щ. долара, Газпром има дългове за около 30 млрд. щ. долара и т.н. Според руското правителството целият дълг може да бъде обслужен в рубли, защото санкциите, наложени заради войната, не позволяват разплащания в долари. Неплащането или плащането в местна валута вместо в долари може да предизвика потенциална вълна от неизпълнение на целия дълг в чуждестранна валута, дължим както от правителството, така и от руските компании. При официална декларация за неизпълнение може да започнат вземания по суапове за кредитно неизпълнение (подобни на застрахователни инструменти, предназначени да покриват загуби), ако страна или компания не успее да изпълни задълженията си по дълга.

Възможни варианти при плащане/липса на плащане по руския външен дълг

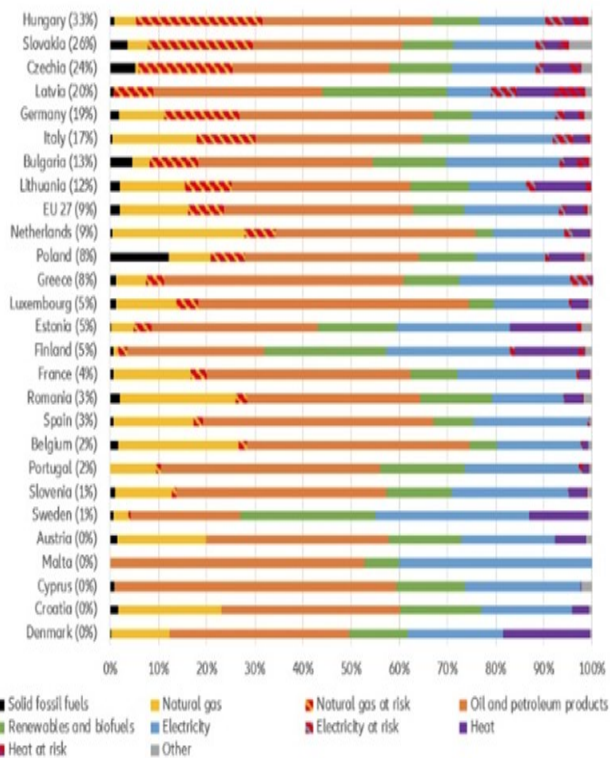
Русия плаща в долари	Кризата по дълга е избегната. Инвеститорите ще следят следващите плащания.
Русия плаща в рубли	Някои от договорите имат подобна клауза, но други нямат и плащанията по тях ще се считат за неизпълнение.
Русия не плаща изобщо	След изтичане наgratisния период ще последва фалит. Русия е изключена от пазарите, докато се възстанови икономически.

Енергия

САЩ забрани вноса на петрол и газ от Русия. Според президента Байдън: „САЩ се прицелват в основната артерия на руската икономика. Забраняваме целия внос на руски петрол, газ и енергоносители. Това означава, че руският петрол повече няма да бъде приеман в американските пристанища и американският народ ще нанесе нов мощен удар върху военната машина на Путин“. Великобритания въведе собствени ограничения върху вноса на руски петрол, като постепенно ще сложи край до края на 2022 г.

Малко по-различна е ситуацията в ЕС.

Енергиен микс на страните в ЕС

Източник: Euler Hermes

Спирането на доставките на руския природен газ поставя под въпрос 9% от крайното енергийно потребление в ЕС. Някои страни са по-сериозно изложени на този риск. В Унгария под заплаха са 33% от крайното енергийно потребление, в Словакия - 26%, а в Чехия - 24%. В България рискът е малко над 13%, като страната ни е на 7-мо място в ЕС по зависимост от вноса на руски природен газ. Алтернативни доставчици са Катар и Алжир, но добавяне на допълнителни количества ще бъде трудно, а терминалите за втечен газ и съоръженията за съхранение могат да се окажат недостатъчни. Основният проблем за страните от ЕС е, че някои от тях разчитат на газа за производството на електроенергия, което означава, че производството на електроенергия може да намалее с 27%.

Инфлация

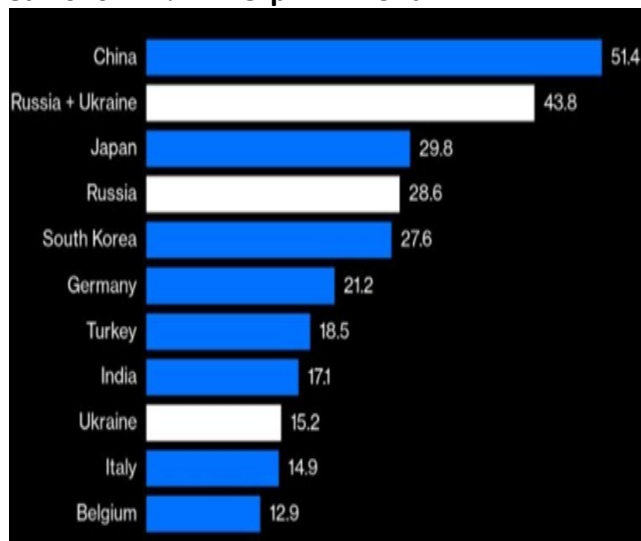
Европейската централна банка (ЕЦБ) понижи покупките по програмата APP вследствие високите цени на петрола, ускоряващата се инфлация и продължаващата война в Украйна, която внесе нова вълна от несигурност за икономическите перспективи. Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Месечните покупки на нетни активи по APP ще са на стойност 40 млрд. евро през м. април, 30 млрд. евро през м. май и 20 млрд. евро през м. юни. Според ЕЦБ: „Размерът на покупките през 3-то тримесечие ще зависи от данните и ще отразява променящата се оценка за перспективите“.

Банката на Англия повиши основния лихвен процент до 0.75% от 0.5%.

ЕС наложи санкции върху част от руската стомана, след като насочи мерките към повечето от олигарсите в страната, които притежават значителна част от руската стоманодобивна индустрия. Войната почти спря украинското производство. Цената на арматурната стомана в Европа нарасна до рекордните 1140 евро за тон, което е със 150% повече в сравнение с края на 2019 г. Русия е 3-ят по големина износител на стомана в света (над 28 млн. метр. тона) след Китай (над 51 млн. метр. тона) и Япония (над 29 млн. метр. тона), а Украйна е 8-ият. Повишаването на цените се дължи и на въздействието на войната върху енергоносителите и стоманодобивната индустрия извън Русия. В Европа, около 40% от метала идва от т.нар. електродъгови пещи. Те са доста енергоемки, за да стопят железния скрап в нужната стомана, но са по-екологични, тъй като не използват въглища. Нуждаят се обаче от енергия, а точно сега Европа изпитва недостиг на енергия.

Износители на готова и полуготова стомана за 2020 г. млн. метрични тона

Източник: World Steel Association

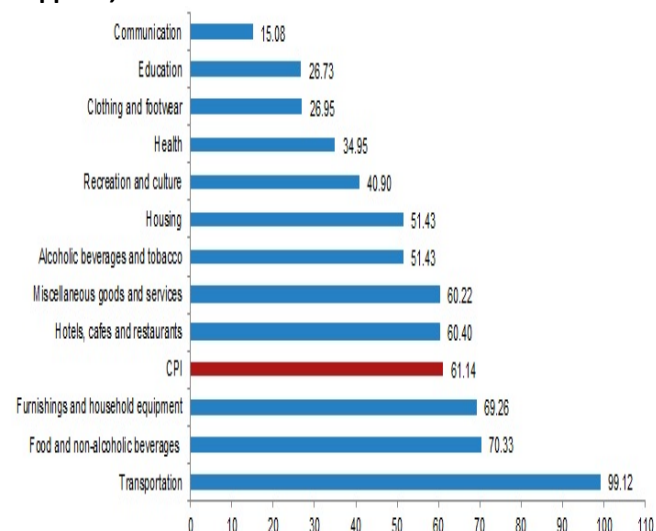
ЕС - Великобритания

Европейската комисия подаде жалба до Световната търговска организация (СТО) относно използването на британски части във вятърните паркове на Обединеното кралство. Обединеното кралство твърди, че искането за т. нар. „местно съдържание“ е в рамките на правилата на СТО. Пет нови вятърни фабрики бяха създадени в Обединеното кралство през последните 12 месеца, което доведе до 3000 работни места и инвестиции за 1.5 млрд. бр. паунда. Според правителството в Лондон: „В момент, когато Западът трябва да бъде обединен в победата на Путин, този акт на завист от страна на Брюксел е неправилно преценен. Трябва да работим заедно за укрепване на европейската чиста енергийна сигурност, а не да се борим с това в съда. Нашите политики за стимулиране на офшорната вятърна индустрия във Великобритания са сравними с много други схеми в ЕС, така че сме озадачени защо Брюксел оспорва нашата схема, когато те правят почти същото“. Европейската комисия зотговори: „Такива критерии дискриминират продуктите на ЕС и нарушават националния принцип на третиране на СТО. ЕС приветства усилията за подкрепа на зелената енергия и вярва, че тези усилия могат да бъдат напълно съвместими с международните търговски задължения. Въпреки това, като благоприятства местното съдържание, схемата за субсидии на Обединеното кралство - Договори за разлика, което е основният механизъм на Обединеното кралство за подкрепа на производството на електроенергия с ниски въглеродни емисии, дискриминира вноса и по този начин нарушава ангажиментите на Обединеното кралство към СТО. Дискриминационните търговски практики, като критерии за местно съдържание в схемата за субсидиране на Обединеното кралство, пряко вредят на доставчиците от ЕС“.

Турция

Значителният ръст на инфлацията повдига въпроси за бъдещето на икономиката в страната с над 86 млн. души население.

Инфлация на основни групи стоки в Турция - м. март 2022 г., изменение спрямо предх. година, %

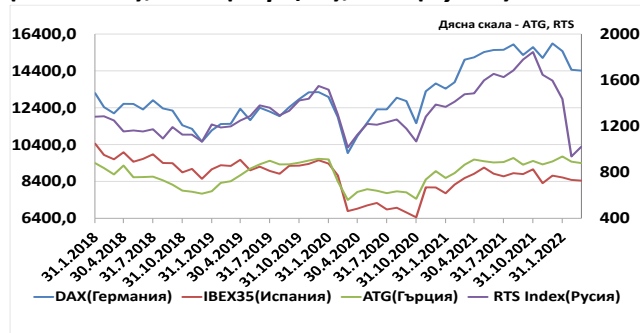
Източник: Turkish statistical institute

Цените на храната и неалкохолните напитки през м. март 2022 г. нараснаха с над 70% спрямо м. февруари. Увеличението при транспорта е с над 99% за същия период. Цените се повишиха поради рекордната волатилност на лирата. Турската валута загуби над 40% спрямо щ. долар през 2021 г., вследствие политиката на централната банка на страната да намалява лихвените проценти, вместо да ги повишава, в условията на бързо нарастващи цени.

Финансови пазари

През м. март 2022 г., германският индекс DAX30 се понижи с -0.3% спрямо м. февруари. Испанският индекс IBEX35 спадна с -0.4%, а гръцкият ATG намалю с -1.4% за същия период. През м. март, руският борсов индекс Russia Trading System (RTS) се повиши с 9% спрямо м. февруари, когато спадна с над -34% при инвазията на Русия в Украйна.

Графика 13. DAX 30 (Германия), IBEX-35 (Испания), ATG (Гърция), RTS (Русия)

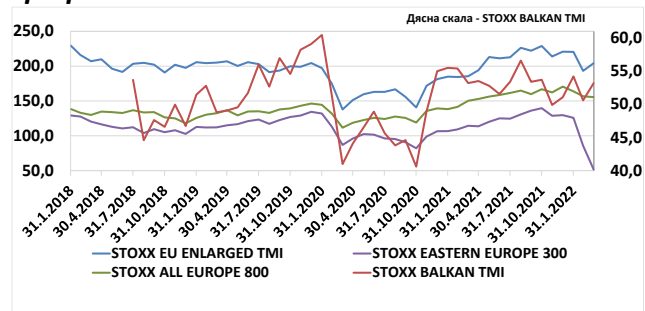
През м. март 2022 г., индексите STOXX, проследяващи развитието на капиталовите пазари в Европа, бяха с разнопосочна динамика. Индексът STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI)¹, отразяващ състоянието на капиталовите пазари само в страните членки на ЕС (присъединени след 1.05.2004 г.), нарасна до 204.3 б.т., което е ръст от 5.7% спрямо м. февруари. Индексът STOXX Balkan TMI², който обхваща 95% от пазарната капитализация на емиисиите акции в Източна Европа, се повиши до 53.2 б.т., при увеличение от 5.1% за същия период. Индексът STOXX Eastern Europe 300³, отразяващ динамиката в развиващите се държави в ЕС и Русия, се понижи до 51.4 б.т., с намаление от -40.1% спрямо м. февруари 2022 г., като причината е продължаващият конфликт между Русия и Украйна. Индексът STOXX All Europe 800⁴, включващ най-големите компании в Източна и Западна Европа, спадна до 155.6 б.т., с понижние от -0.8% за същия период.

¹ STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI) обхваща дружества на територията на държавите-членки, които се присъединиха към ЕС на 01.05.2004 г.: Кипър, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения и на 01.01.2007 г.: България и Румъния. Той обхваща различен брой компании и покрива около 95% от пазарната капитализация на емиисиите акции в съответната държава, коригирани с фрий-флоута.

² STOXX Balkan Total Market Index (TMI) е част от STOXX Eastern Europe TMI Index, който обхваща 95% от пазарната капитализация на емиисиите акции в Източна Европа, коригирани с фрий-флоута. Индексът включва различен брой компании от Хърватия, Република Македония (FYROM), Сърбия и Словения.

³ STOXX Eastern Europe 300 Index е част от STOXX Eastern Europe Total Market Index (TMI). Той обхваща 300 емиисии с голяма, средна и малка

Графика 14. STOXX

Забележка: STOXX Balkan TMI заменя STOXX Sub Balkan TMI, като наличните данни са от месец юли 2018 г.

Фактори с влияние на световните финансови пазари

През м. март 2022 г., курсът на пазарите на акции в САЩ се повиши, вследствие яснота за политиката на Федералният резерв (ФЕД) за лихвите в страната и надежди за решаване на конфликта между Русия и Украйна, вследствие започналите мирни преговори.

ФЕД одобри първото повишение на лихвите за последните три години като начин да се справи с растящата инфлация и да запази икономическия растеж. Основната лихва нарасна до диапазона 0.25%-0.5%. Очаква се лихвата да достигне между 1.75% и 2% до края на 2022 г.

Вирусът Covid-19

Увеличават се страните с потвърдени над 1 млн. случаи на заболели от Covid-19. В САЩ, Русия, Великобритания, Бразилия и Индия потвърдените случаи са над 10 млн.

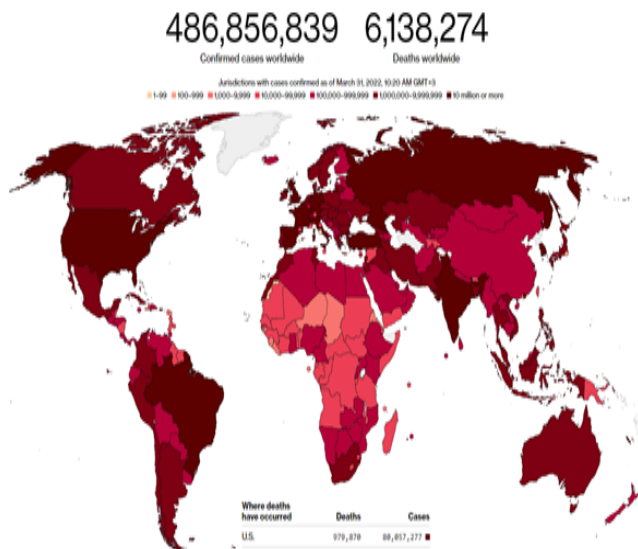
Броят на ваксинираните хора постепенно нараства. С над 60% ваксинирано население

капитализация от 18 страни от Източна Европа - България, Хърватска, Кипър, Чехия, Естония, Гърция, Унгария, Латвия, Литва, Република Македония (FYROM), Полша, Румъния, Русия, Сърбия, Словакия, Словения, Турция и Украйна.

⁴ STOXX All Europe 800 Index е част от STOXX Europe TMI. Той обхваща най-големите 800 компании в Източна и Западна Европа.

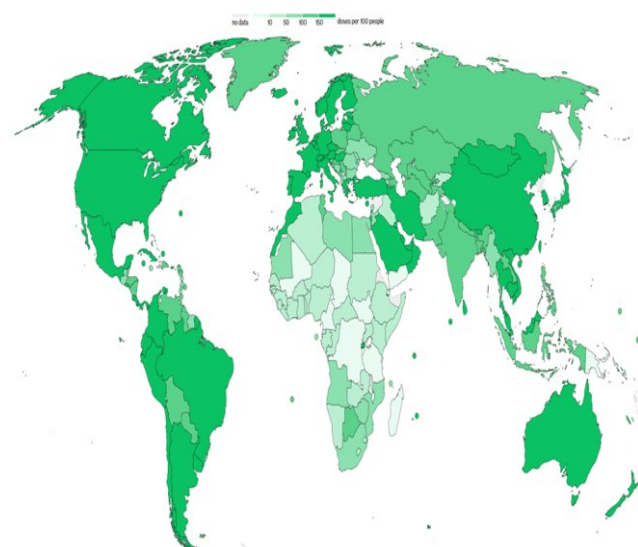
са Канада, САЩ, Бразилия, Аржентина, Китай, Австралия и др.

Брой заразени лица, смъртни случаи и степен на заразителност с Covid-19 по страни към 31.3.2022 г.

Източник: Bloomberg

Световна карта на ваксинирането към 31.3.2022 г.

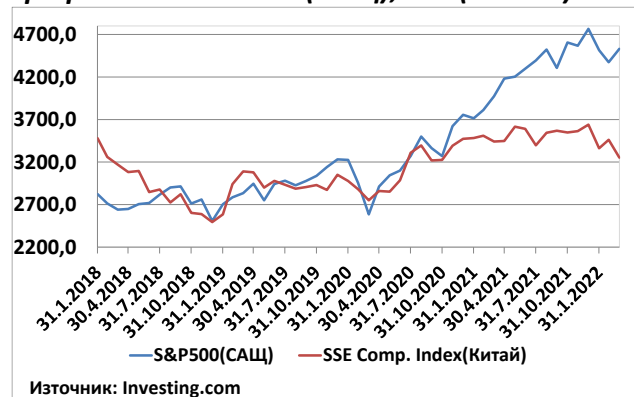
Източник: Bloomberg

Финансови пазари

Индексът Standard & Poor's (S&P) 500 нарасна с 3.6% през м. март 2022 г. спрямо предходния месец. Китайският индекс на Шанхайската фондова борса (SSE Composite) се понижи с -6.1% за същия период.

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Графика 15. S&P 500 (САЩ), SSE (Китай)

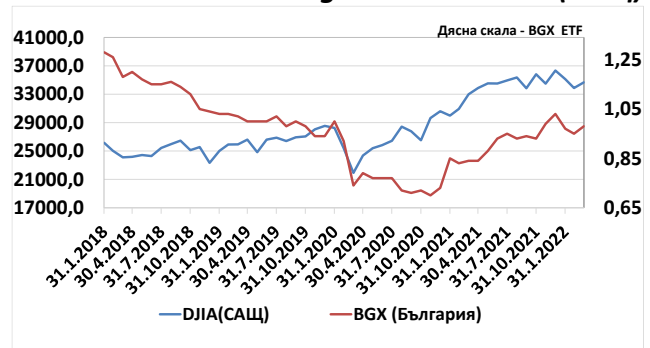
Борсово търгувани фондове

През м. февруари 2022 г., курсът на акциите на повечето азиатски пазари се понижи, тъй като цените на суровините продължиха да се повишават поради опасенията за доставките, вследствие на войната в Украйна. Нарастването на случаите на Covid-19 в Китай понижи икономическата активност. Макроикономическите данни също са по-слаби от очакваното. Производственият индекс PMI спадна до 49.5 б.т., а PMI индексът на услугите намалю до 48.4 б.т. (цифра под 50 б.т. показва свиване на сектора на производството и на услугите).

През м. март 2022 г., Dow Jones Industrial Average (DJIА) се увеличи с 2.4% спрямо предходния месец.

Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF (BGX) нарасна с 3.2% за същия период.

Графика 16. BGX (България), Dow Jones Industrial Average (САЩ)

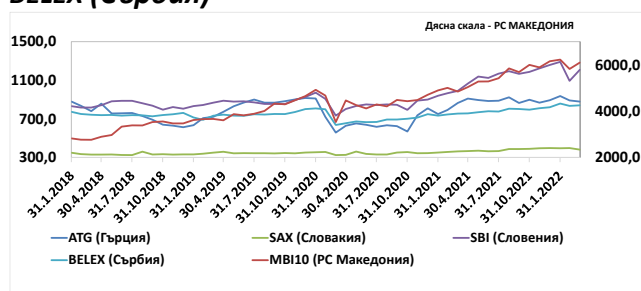

Управляваните от Expat Asset Management фондове следват представянето на няколко

индекса чрез пълното физическо репликиране.

В края на м. март 2022 г., Expat Greece ASE UCITS ETF се понижи с -1.4% спрямо м. февруари. Expat Macedonia MBI10 UCITS ETF нарасна с 4.8% за същия период. През м. март 2022 г., Expat Slovakia SAX UCITS ETF намалю с -4.1% спрямо предходния месец. Expat Slovenia SBI UCITS ETF се увеличи с 10.5% за същия период. През м. март 2022 г., Expat Serbia BELEX UCITS ETF се повиши с 0.7% спрямо предходния месец.

Графика 17. ATG (Гърция), MBI10 (PC Македония), SAX (Словакия), SBI (Словения), BELEX (Сърбия)

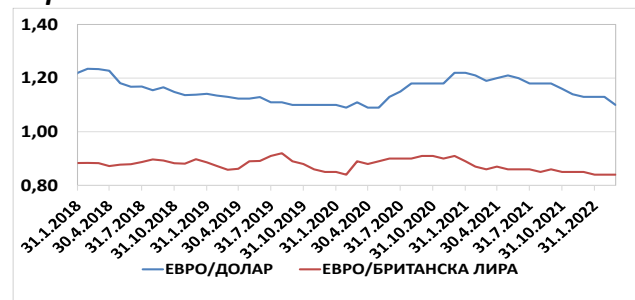

Деривати - базови активи Валутен пазар

През м. март 2022 г., европейската валута поевтиня спрямо щатския долар в сравнение с предходния месец. В рамките на периода, курсът евро/ щ. долар се движи в диапазона 1.085 - 1.116 щ. долара за евро, при средномесечна цена 1.1 щ. долара. Причините за спада са повишението на лихвата в САЩ и продължаващата война в Украйна.

За същия период, британската лира остана без промяна спрямо еврото. Курсът евро/ паунд се движи в диапазона 0.826 - 0.849, при средномесечна цена 0.84 паунда за евро.

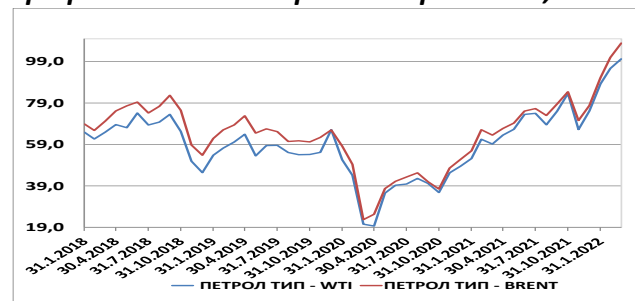
Графика 18. Евро/Долар; Евро/ Британска лира

Суровини

През м. март 2022 г., фючърсите на петрола се повишиха. В края на периода, фючърсите на West Texas Intermediate (WTI) затвори на 100.3 щ. долара за барел, а фючърсите на Brent при 107.9 долара за барел. Спрямо предходния месец, фючърсите на WTI нараснаха с 4.8%, а фючърсите на Brent със 6.8%. Причините са очакванията на инвеститорите за затруднения с доставките на петрол вследствие конфликта между Русия и Украйна.

Графика 19. Фючърси петрол WTI, Brent

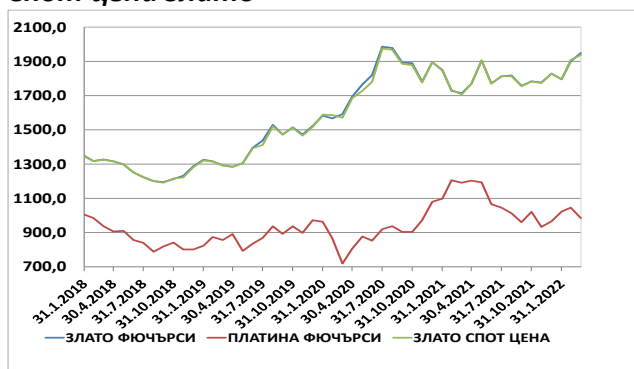

През м. март 2022 г., фючърсната цена на златото се повиши, като затвори на 1949.2 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, цената на златото нарасна с 2.6%, повлияна от стремежа на инвеститорите за „безопасно убежище“ в условията на повишени геополитически рискове и растяща инфлация.

Фючърсната цена на платината се понижи до 984.3 щ. долара за унция, при спад от -5.8% за същия период.

Спот цената на златото нарасна, като в края на м. март 2022 г. затвори на ниво от 1937.2 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, цената на златото се увеличи с 1.5%.

Графика 20. Фючърси злато, платина. Спот цена злато

През м. март 2022 г., фючърсната цена на пшеницата се повиши, като затвори на 1006 щ. долара за тон. Спрямо предишния месец, цената на пшеницата отчита ръст от 8.4%, поради конфликта между Русия и Украйна, които са съответно първи и трети по големина износител на пшеница в света.

Графика 21. Пшеница фючърси

Кредитен рейтинг

Показаният кредитен рейтинг е с цел представяне на независимо мнение по отношение кредитния риск на даден емитент на дълг, и оценка на желанието и способността му да обслужва изцяло и навреме своите изискуеми плащания по дълга.

Промените в кредитните рейтинги отразяват промяна в перспективата на агенцията за кредитен рейтинг „Moody’s“ за отделните страни.

СТРАНА	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ	КОМЕНТАР
Русия	B3 RUR	Понижение*
Русия	Ca Negative	Понижение
Индонезия	Baa2 Stable	Без промяна
Мексико	Baa1 Negative	Без промяна
Унгария	Baa2 Stable	Без промяна

*RUR (Rating(s) Under Review)

** Има вероятност рейтингът на Русия да бъде понижен, вследствие на инвазията в Украйна и международните санкции.

Резултатите за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service ESG (екологични, социални и управленски фактори) отразяват въздействието на съображенията за ESG върху рейтинга на емитента или негови транзакции. CIS показва въздействието на ESG факторите върху кредитните дейности на емитента, които са съществени за неговия рейтинг. Резултатът се оценява по асиметрична петобална скала, при която: 1 е положителна, 2 е от неутрална до ниска, 3 е умерено отрицателна, 4 е силно отрицателна и 5 е изключително силно отрицателна.

Резултати за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service

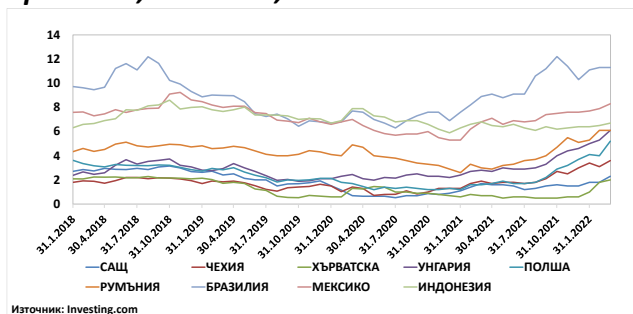
СТРАНА	ESG РЕЙТИНГ
САЩ	CIS-2 Neutral-to-Low
Чехия	CIS-2 Neutral-to-Low
Унгария	CIS-3 Moderately Negative
Полша	CIS-2 Neutral-to-Low
Румъния	CIS-3 Moderately Negative
Хърватия	CIS-2 Neutral-to-Low
Турция	CIS-4 Highly Negative
Бразилия	CIS-3 Moderately Negative
Мексико	CIS-3 Moderately Negative
Индонезия	CIS-3 Moderately Negative

С най-висока положителна оценка (CIS-2) са САЩ, Чехия, Полша и Хърватия. С най-ниска отрицателна оценка (CIS-4) е Турция.

Разгледаните държавни ценни книжа (ДЦК) се приемат за показател, отразяващ

способността на държавите да привличат заемни средства на база степента на развитие на икономиката си и в зависимост от кредитния си рейтинг.

Графика 22. 10 год. ДЦК: САЩ, Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния, Бразилия, Мексико, Индонезия

През м. март 2022 г., доходността по ДЦК на Турция се повиши от 23.1% до 25.5%, а на Полша от 4% до 5.2%. Спрямо м. януари, промяната в доходността на турските ДЦК е 10.4%, а на полските ДЦК е 30%. Повечето държави повишават лихвите по ДЦК с цел борба с растящата инфлация.

§ Използвани са статистически данни, налични до 14.4.2022 г. включително. Източници: ЕЦБ, tradingeconomics.com, investing.com, Bloomberg и др.

* Данните за инфлация и БВП за някои страни не са налични към периода на изготвяне на доклада.